

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ
क्षेत्राबाहेरील पंचगंगा नदी
प्रदूषण उपाययोजना अंतर्गत, कोल्हापूर
जिल्ह्यातील पंचगंगा नदी क्षेत्रातील सहकारी
औद्योगिक वसाहतींमधील सांडपाणी प्रक्रिया
प्रकल्प अद्ययावत करण्यासाठी महाराष्ट्र
औद्योगिक विकास महामंडळास अनुदान
उपलब्ध करून देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : आयडीसी २०२४/प्र.क्र.२४९/उद्योग-१४.
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ३० सप्टेंबर, २०२४.

संदर्भ:- १) मा. मुख्यमंत्री महोदय यांचे प्रधान सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दि. ११/३/२०२४
रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :

मा. मुख्यमंत्री महोदय यांच्या अध्यक्षतेखाली दि. ०९/११/२०२२ रोजी हातकणंगले लोकसभा
मतदारसंघातील विविध समस्यांबाबत बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदर बैठकीमध्ये महाराष्ट्र
औद्योगिक विकास महामंडळ क्षेत्राबाहेरील पंचगंगा नदीमध्ये होणाऱ्या प्रदूषणाच्या अनुषंगाने मा. औ. वि.
महामंडळाने अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.

त्यानुसार महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ क्षेत्राबाहेरील हातकणंगले परिसरातील
इचलकरंजी सहकारी औद्योगिक वसाहत, ता. इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर, लक्ष्मी सहकारी औद्योगिक
वसाहत, हातकणंगले, जि. कोल्हापूर या सहकारी औद्योगिक वसाहतींमधील सांडपाणी प्रक्रिया
प्रकल्पाची सुधारणा, उन्नतीकरण व क्षमता वाढ करणे व पार्वती सहकारी औद्योगिक वसाहत, यड्राव,
जि. कोल्हापूर येथे नवीन सामायिक सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (CETP) बांधणे याकरीता स्वतंत्र
तपशिलवार प्रकल्प अहवाल (DPR) तयार करण्याच्या कामासाठी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास
महामंडळामार्फत मे. एन्प्रो एन्व्हायरो टेक अँड इंजिनिअर्स प्रा.लि., सुरत या तज्ञ सल्लागाराची नियुक्ती
करण्यात आली होती. त्यानुसार सदर प्रकल्प सल्लागाराने रु. ५.२९ कोटींचा तपशिलवार प्रकल्प अहवाल
(DPR) महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळास दि. ०१ डिसेंबर, २०२३ रोजी सादर केला आहे.
याप्रकरणी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने रुपये १२३.२८ लक्ष इतकी रक्कम तज्ञ सल्लागारास
तपशिलवार प्रकल्प अहवाल (DPR) करीता अदा केली आहे.

प्रस्तुत विषयी असोसिएशन समवेत चर्चा करण्यात आली. सदर प्रकल्पाकरीता आवश्यक
वाढीव जागा संबंधीत असोसिएशनकडे उपलब्ध असून, ती प्रकल्पाकरीता देण्यात येईल. तथापि, सदर
प्रकल्पाचा प्रस्तावित खर्च हा इचलकरंजी सहकारी औद्योगिक वसाहतीतील उद्योगांनी केलेल्या
गुंतवणूकीपेक्षा जास्त असल्याने हा खर्च उद्योगांना करणे शक्य होणार नसल्याचे असोसिएशनच्या
प्रतिनिधींनी बैठकीमध्ये सांगितले. तसेच, सध्या कार्यरत असणारा सीईटीपी हा असोसिएशनच्या वतीने
व्यवस्थीतपणे चालविण्यात येतो. त्यामुळे नवीन प्रस्तावित सीईटीपीच्या संपूर्ण खर्चाचा भार शासनाने
उचलून सीईटीपी चालविण्याकरीता असोसिएशनला दिल्यास तो केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ (CPCB)/

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या (MPCB) मानकानुसार चालविण्याची संपूर्ण जबाबदारी घेण्यास असोसिएशन तयार असल्याचे संबंधित औद्योगिक वसाहत असोसिएशनच्या प्रतिनिधींनी सांगितले.

पंचगंगा नदी प्रदुषणाच्या अनुषंगाने वेळोवेळी मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद व इतरही न्यायालयात खटले दाखल होऊन यावर त्वरीत कार्यवाही करण्यासाठी स्थानिय कृती समितीने देखील वेळोवेळी आंदोलने केलेली आहेत. तसेच, पंचगंगेच्या दुषित पाण्यामुळे पूर्ण कोल्हापूर जिल्ह्यातील लोकांच्या आरोग्यावर देखील विपरीत परिणाम होत असल्याचे आढळून आले आहे. या सर्व बाबींचा सारासार विचार करुन, दि. ११/०३/२०२४ रोजी मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदर बैठकीच्या इतिवृत्तातील निर्णयानुसार मा. मुख्यमंत्री महोदय यांनी संबंधीत तीनही विभागांना खालीलप्रमाणे आवश्यक कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

- १) **वस्त्रोद्योग विभाग** - प्रकल्प खर्चाच्या २५ टक्के रक्कम वस्त्रोद्योग विभागाने महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाला उपलब्ध करुन देणेबाबतचा प्रस्ताव मा.मंत्रीमंडळा समोर सादर करावा.
- २) **उद्योग विभाग** - प्रकल्प खर्चाच्या ५० टक्के रक्कम उद्योग विभागाकडून महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाला उपलब्ध करुन देण्यात यावे.
- ३) **पर्यावरण विभाग** - प्रकल्प खर्चाच्या उर्वरीत २५ टक्के रक्कम महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाला उपलब्ध करुन देण्यात यावे.

सदर प्रकल्पाची निविदा प्रक्रिया राबविणे व प्रकल्पाची अमलंबजावणी याची संपूर्ण जबाबदारी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाची राहिल. सदर प्रकल्प अहवालाच्या अनुषंगाने विशेष बाब म्हणून अनुदान मिळणेकरीता प्रस्ताव मंत्रीमंडळासमोर सादर करण्याबाबत उद्योग विभागाने आवश्यक कार्यवाही करण्याच्या सुचना बैठकीचे अध्यक्ष तथा मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव यांनी दिनांक ११.०३.२०२४ रोजी दिल्या आहेत.

मऔवि महामंडळाच्या संपादन क्षेत्राबाहेरील हातकणंगले परिसरातील इचलकरंजी सहकारी औद्योगिक वसाहत, जि. कोल्हापूर, लक्ष्मी सहकारी औद्योगिक वसाहत, ता.हातकणंगले, जि. कोल्हापूर या सहकारी औद्योगिक वसाहतीमधील सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पाची सुधारणा, उन्नतीकरण व क्षमता वाढ करणे व पार्वती सहकारी औद्योगिक वसाहत, यड्राव, जि. कोल्हापूर येथे नवीन सीईटिपी (CETP) बांधणे प्रस्तावित आहे. सदर DPR २०२३-२०२४ दरसुचीवर आधारीत आहे. सन २०२४-२०२५ दरसुचीतील दर गृहीत धरुन १० टक्के वाढ तसेच प्रकल्प पुर्ण करण्यास लागणारा ३ वर्षांचा कालावधी व अतिरिक्त ५ टक्के भाववाढ गृहीत धरुन सल्लागार खर्चासह सुधारीत खर्च रु. ६०९.५८ कोटी इतका स्वतंत्र निधी मऔवि महामंडळास उपलब्ध करुन देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

मऔवि महामंडळाच्या संपादन क्षेत्राबाहेरील हातकणंगले परिसरातील इचलकरंजी सहकारी औद्योगिक वसाहत, जि. कोल्हापूर, लक्ष्मी सहकारी औद्योगिक वसाहत, ता.हातकणंगले, जि. कोल्हापूर या सहकारी औद्योगिक वसाहतीमधील सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पाची सुधारणा, उन्नतीकरण व क्षमता वाढ करणे व पार्वती सहकारी औद्योगिक वसाहत, यड्राव, जि. कोल्हापूर येथे नवीन सीईटिपी (CETP) बांधणे याकरीता या ३ सीईटीपीकरीता DPR नुसार एकूण रु. ६०९.५८ कोटी खर्चास व यासाठी स्वतंत्र निधी देण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

अ) वस्त्रोद्योग विभाग - प्रकल्प खर्चाच्या एकूण रु.६०९.५८ कोटी पैकी २५ टक्के रक्कम म्हणजेच रु. १५२.३९ कोटी वस्त्रोद्योग विभागाने महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाला उपलब्ध करून द्यावी.

ब) उद्योग विभाग - प्रकल्प खर्चाच्या ५० टक्के रक्कम म्हणजेच रु. ३०४.८० कोटी विशेष बाब म्हणून नवीन स्वतंत्र लेखाशिर्ष उघडून कार्यक्रम खर्चाद्वारे अनुदान स्वरूपात महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाला उपलब्ध करून द्यावी.

क) पर्यावरण विभाग - प्रकल्प खर्चाच्या उर्वरीत २५ टक्के रक्कम म्हणजेच रु. १५२.३९ कोटी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाला उपलब्ध करून द्यावी.

ड) वरील नमूद तीन सहकारी औद्योगिक वसाहतीतील प्रस्तावित सीईटीपी (CETP) केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ/ महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या मानांकनानुसार चालविण्याची संपूर्ण जबाबदारी तसेच याकरीताचा व देखभाल दुरुस्तीचा खर्च संबंधित औद्योगिक वसाहतीच्या असोसिएशन यांनी करावा.

इ) सदर प्रकल्पाची निविदा प्रक्रिया राबविणे व प्रकल्पाची उभारणी करणे याची संपूर्ण जबाबदारी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाची राहिल.

२. सदर शासन निर्णय दिनांक ३०/०९/२०२४ रोजी मा.मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून, त्याचा संगणक सांकेतांक क्र.२०२४०९३०१७१५५९२३१० असा आहे. तसेच सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संजय देगांवकर)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल, यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. मंत्री (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव.
६. मा. मंत्री (वस्त्रोद्योग) यांचे खाजगी सचिव.
७. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य
८. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

१०. प्रधान सचिव (पर्यावरण), पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. सचिव (वस्त्रोद्योग), वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई.
१३. विकास आयुक्त (उद्योग), उद्योग संचालनालय, मुंबई.
१४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) -१, महाराष्ट्र, मुंबई.
१५. महालेखापाल (लेखा परिक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई.
१६. निवडनस्ती- (उद्योग-१४)